

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ศ5115 (สทอ)
รับที่ : ศ4160/55 3 ก ๕๖
วันที่ : 19 เม.ย. 55 เวลา : 13:57

ที่ พณ 0703/ ๑๖๑ ๕

กระทรวงพาณิชย์

44/100 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลบางกระสอ

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

๑๗ เมษายน 2555

เรื่อง การสมัครเข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริดของไทย ภายใต้ตามมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญไทย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. สรุปสาระสำคัญและเหตุความจำเป็นในการเข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริด
 2. พิธีสารมาดริด (Madrid Protocol) และคำแปลภาษาไทย
 3. สำเนาหนังสือ กระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต. 0804/804 ลงวันที่ 17 กันยายน 2553
 4. สำเนาหนังสือสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ที่ ตปท. 02/188/2554 ลงวันที่ 2 สิงหาคม 2554

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา ขอเสนอพิธีสารมาดริด (Madrid Protocol) ซึ่งเป็นความตกลงภายใต้กรอบองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 มาตรา 4 (7) รวมทั้งเป็นไปตามระเบียบข้อกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

1. เรื่องเดิม

ที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน เมื่อวันที่ 9 - 13 สิงหาคม 2554 ณ เมือง มานาโด ประเทศอินโดนีเซีย มีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาของอาเซียน ระหว่างปี 2554 - 2558 ที่เสนอโดยคณะทำงานทรัพย์สินทางปัญญาอาเซียน (ASEAN Working Group on Intellectual Property Cooperation : AWGIPC) ที่ระบุให้สมาชิกอาเซียนเข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริด (Madrid Protocol) ซึ่งเป็นความตกลงภายใต้องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO) ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศภายในปี 2558

2. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 มาตรา 4(7) กำหนดให้เรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา จึงเห็นควรเสนอพิธีสารมาดริด ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเสนอขอความเห็นชอบเรื่องการเข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริดต่อรัฐสภา ตามกระบวนการของมาตรา 190 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554

3. สาระสำคัญของพิธีสารมาดริด

3.1 พิธีสารมาดริดเป็นข้อตกลงภายใต้กรอบความร่วมมือการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศขององค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO) จัดทำขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2532 และมีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2538 เพื่ออำนวยความสะดวกในการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศของประเทศสมาชิก กล่าวคือผู้จดทะเบียนสามารถยื่นคำขอเพียงฉบับเดียวก็จะมีผลเท่ากับยื่นคำขอในหลายประเทศพร้อมกัน เจ้าของเครื่องหมายการค้าสามารถขอรับความคุ้มครองในประเทศอื่นๆ ซึ่งเป็นสมาชิกพิธีสารในภายหลังได้ เจ้าของเครื่องหมายการค้าสามารถต่ออายุเครื่องหมายการค้าพร้อมกันได้ เป็นต้น ปัจจุบันมีสมาชิก 85 ประเทศทั่วโลก เช่น สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา รวมทั้งสมาชิกในอาเซียน 2 ประเทศ คือ สิงคโปร์ และเวียดนาม ดังมีสรุปสาระสำคัญของพิธีสารมาดริดและตัวบทพิธีสารปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1 และ 2

3.2 กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้จ้างศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศึกษาเรื่องการเข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริดของไทย ภายใต้โครงการเตรียมการรองรับการเป็นภาคีระหว่างประเทศด้านเครื่องหมายการค้าตามพิธีสารมาดริดเมื่อปี 2553 สรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

3.2.1 พิธีสารมาดริดช่วยให้ผู้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในส่วนของการดำเนินการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในต่างประเทศ รวมทั้งเป็นช่องทางให้ผู้ประกอบการไทย โดยเฉพาะผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและย่อม (SMEs) สามารถขยายธุรกิจของตนไปยังต่างประเทศได้สะดวกมากยิ่งขึ้น โดยสามารถยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าเพียงคำขอเดียวเพื่อขอรับความคุ้มครองในประเทศต่างๆ ได้หลายประเทศในคราวเดียวกัน ซึ่งจะทำให้ได้รับความสะดวกรวดเร็วในการยื่นคำขอจดทะเบียน และประหยัดค่าใช้จ่าย

3.2.2 เมื่อประเทศไทยเข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริดแล้ว น่าจะทำให้ผู้ประกอบการหรือบริษัทต่างชาติ ยื่นขอรับความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าในไทยได้สะดวกขึ้น เพราะสามารถระบุประเทศไทยเป็นประเทศปลายทางจากสำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศที่ยื่นคำขอเป็นประเทศแรกได้เลย ขณะเดียวกัน ระบบมาดริดก็จะเอื้อให้ผู้ประกอบการไทย สามารถขอรับความคุ้มครองในต่างประเทศได้สะดวกขึ้นเช่นกัน โดยอาจไม่ต้องผ่านสำนักงานกฎหมาย หรือสำนักงานตัวแทน จึงอาจส่งผลกระทบต่อสำนักงานตัวแทนบ้าง แต่จากการศึกษาประสบการณ์ของประเทศอื่นที่เข้าเป็นภาคีแล้ว เช่น สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น สิงคโปร์ พบว่า กลุ่มผู้ให้บริการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าจะมีรายได้จากการประเภทอื่นๆ เช่น การบริการค้นหาคำขอการรอกเอกสารคำขอเป็นภาษาอังกฤษ การยื่นคำโต้แย้ง คำคัดค้าน หรือดูแลการคุ้มครองสิทธิของผู้ประกอบการเมื่อถูกฟ้องร้อง เป็นต้น แต่กลุ่มผู้ให้บริการเหล่านี้จะต้องปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์การให้บริการ

3.2.3 การเข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริด จะทำให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาต้องปฏิบัติงานในบทบาทของ “สำนักงานต้นกำเนิด” และ “สำนักงานที่ผู้ยื่นคำขอระบุขอรับความคุ้มครอง” ซึ่งทำให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาต้องเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ เช่น การเตรียมแผนปฏิบัติงาน การแก้ไขกฎหมาย การปรับองค์กร การเตรียมบุคลากร ตลอดจนการปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

3.3 กรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนากฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2554 เพื่อศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และพิจารณากฎหมายเครื่องหมายการค้าภายในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนยกย่องพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าและ

อนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนากฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 (แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543) เพื่อรองรับการเข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริด

3.4 กรมทรัพย์สินทางปัญญายังได้ดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจบุคลากรทั้งภายในและภายนอกกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องในเรื่องพิธีสารมาดริด และระบบการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศผ่านการสัมมนาต่างๆ รวมทั้ง การวางแผนบุคลากรที่จะปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ตรวจสอบเครื่องหมายการค้า ผู้ประสานงานคำขอระหว่างประเทศ ให้ได้รับความรู้เชิงลึกในเรื่องนี้ โดยร่วมมือกับองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO) และสำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศสมาชิกต่างๆ เช่น สำนักงานสิทธิบัตรสหรัฐอเมริกา (USPTO) สำนักงานสิทธิบัตรญี่ปุ่น (JPO) เป็นต้น

3.5 กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้จัดช่องทาง เช่น เผยแพร่ทางเว็บไซต์ของกรม เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงรายละเอียดของพิธีสารมาดริด ตลอดจนจัดให้มีการหารือผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นระยะ เพื่อเตรียมดำเนินการแก้ไข เที่ยวยาวอย่างรวดเร็ว เหมาะสม และเป็นธรรม หากการปฏิบัติตามพิธีสารจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน หรือผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม

4. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.1 กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พณ 0703 / 2883 ลงวันที่ 6 กันยายน 2553 ถึงกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ สอบถามว่าการเข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริด อยู่ภายใต้ข้อกำหนดของมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 หรือไม่

หน่วยงาน	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	สาระสำคัญโดยย่อ
กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ	☒	☐	พิธีสารมาดริดเป็นหนังสือสัญญาระดับพหุภาคี จึงถือว่าเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ซึ่งต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา ก่อนการยื่นภาคยานุวัติสารต่อองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก อย่างไรก็ตาม เนื่องจาก พิธีสารมาดริด มีผลใช้บังคับ แล้ว เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2538 ซึ่งได้ผ่านกระบวนการเจรจาจัดทำและการลงนาม รวมทั้งให้สัตยาบัน ครบถ้วนจนทำให้พิธีสารมีผลบังคับใช้แล้ว จึงไม่อาจเสนอกรอบการเจรจาต่อรัฐสภา เพื่อขอความเห็นชอบได้

ทั้งนี้ ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 3

4.2 สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย มีหนังสือที่ ตปท. 02/188/2554 ลงวันที่ 2 สิงหาคม 2554 สนับสนุนให้ไทยเข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริด

หน่วยงาน	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	สาระสำคัญโดยย่อ
สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	☒	☐	การเข้าร่วมเป็นสมาชิกภาคีพิธีสารมาดริด จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการไทยทั้งด้านความสะดวกในขั้นตอนการจดทะเบียน รวมทั้งประหยัดค่าใช้จ่ายในการขอรับความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าไทยในต่างประเทศ

ทั้งนี้ ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 4

5. ข้อเสนอของกระทรวงพาณิชย์

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้ว เห็นว่าการเข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริด จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการไทยและผู้ส่งออกของไทย ในการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในต่างประเทศ รวมทั้งจะช่วยยกระดับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทย ตลอดจนสร้างบรรยากาศในการลงทุนที่ดีให้กับธุรกิจต่างประเทศ จึงเห็นควรที่ไทยจะเข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริด ดังกล่าว

อย่างไรก็ดี เนื่องจากพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอร่างและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 มาตรา 4(7) กำหนดให้เรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา กรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงเห็นควรเสนอเรื่องเข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริดของไทยต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาตามกระบวนการของมาตรา 190 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเรื่องการเข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริดของไทย และเรื่องการเสนอขอความเห็นชอบพิธีสารมาดริดต่อรัฐสภา ตามกระบวนการของมาตรา 190 แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ด้วย จะขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญทรง เตริยาภิรมย์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมทรัพย์สินทางปัญญา
สำนักส่งเสริมการพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญา
โทร. 0-2547-4652 โทรสาร 0-2547-4651